

Sygn. akt XI GC 1062/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

S., dnia 20 stycznia 2017 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie, Wydział XI Gospodarczy,

w składzie:

Przewodniczący: SSR Dariusz Plewczyński

Protokolant: Agata Trawka

po rozpoznaniu w dniu 20 stycznia 2017 r. w Szczecinie na rozprawie

sprawy z powództwa J. S.

przeciwko Towarzystwu (...) spółce akcyjnej w W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej Towarzystwa (...) spółki akcyjnej w W. na rzecz powódki J. S. kwotę 4370 zł (cztery tysiące trzysta siedemdziesiąt zł) z ustawowymi odsetkami (od dnia 1 stycznia 2016 roku z ustawowymi odsetkami za opóźnienie) liczonymi od dnia 5 października 2015 r. do dnia zapłaty,

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie,

III. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 1107 zł (jeden tysiąc sto siedem zł) tytułem zwrotu kosztów procesu.

XI GC 1062/16

UZASADNIENIE

Sprawa rozpoznawana była w postępowaniu „zwykłym”

Dnia 26 kwietnia 2016 roku powódka J. S. wniosła przeciwko pozwanej Towarzystwu (...) spółce akcyjnej w W. pozew o zapłatę kwoty 5.935,20 złotych wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 05 października 2015r. do dnia 31 grudnia 2015r. oraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 01 stycznia 2016r. do dnia zapłaty, a także złożyła wniosek o zasądzenie kosztów postępowania sądowego. W uzasadnieniu swego żądania powódka wskazała, iż w wyniku kolizji drogowej uszkodzony został samochód marki R. MeganeGrandtour o numerze rejestracyjnym (...), stanowiący współwłasność poszkodowanych: M. W. (1) i M. W. (2), zaś sprawca wypadku był ubezpieczony u pozwanej. Poszkodowany M. W. (2) wynajął od powódki pojazd zastępczy. Powódka, po dokonaniu cesji dochodzi zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 17 maja 2016 roku Sąd Rejonowy Szczecin - Centrum w Szczecinie XI Wydział Gospodarczy orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty, wnosząc o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych, pozwana wskazała, że wypłacone odszkodowanie na rzecz strony poszkodowanej należy uznać za w pełni prawidłowe. Pozwana zakwestionowała wysokość stawki najmu i koszty podstawienia.

W toku postępowania strony podtrzymały swoje stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 05 lipca 2015 r. doszło do kolizji, w której samochód marki R. MeganeGrandtour o nr rej. (...) został uszkodzony przez sprawcę posiadającego polisę ubezpieczeniową od odpowiedzialności cywilnej w Towarzystwie (...) spółce akcyjnej w W.. Samochód stanowił współwłasność poszkodowanych: M. W. (1) i M. W. (2). Szkoda została zgłoszona pozwanej w dniu 05 lipca 2015r., natomiast potwierdzenie przyjęcia zawiadomienia o szkodzie zostało zatwierdzone przez pozwaną w dniu 13 lipca 2015r. Z uszkodzonego pojazdu korzystał M. W. (2) i jego dziewczyna. Dziennie nie przejeżdżali więcej niż 100 km ale zdarzały się wyjazdy za granicę. Pojazd miał pełne ubezpieczenie. M. W. (2) nie posiadał innego pojazdu, którym mógłby zastąpić pojazd uszkodzony.

Bezsporne, a nadto dowód:

- oświadczenie, k.14
- oświadczenie, k.16
- dokumenty z akt szkody, k. 84,
- wydruk z Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego, k.76-80
- zeznania świadka M. W. (2), k.99-100.

Pozwana pismem z dnia 27 września 2015r. poinformowała poszkodowanego M. W. (1), iż przyznała odszkodowanie, uznając również koszt holowania pojazdu.

Dowód:

- pismo, k. 17-18,
- potwierdzenie przelewu, k.19.

W okresie od 06 lipca 2015r. do 06 sierpnia 2015r. poszkodowany M. W. (2) wynajął od powódki pojazd zastępczy marki F.. W umowie dobową stawkę najmu określono na kwotę 270,60 zł brutto, a także wynagrodzenie w wysokości 123 zł brutto za podstawienie pojazdu zastępczego do poszkodowanego i 123 zł brutto za odbiór pojazdu zastępczego od poszkodowanego. Łączny okres najmu wyniósł 32 dni.

Z tego tytułu wystawiona została faktura VAT nr (...) opiewająca na kwotę 8.905,20 zł brutto.

Dowód:

- kontrakt najmu pojazdu, k.20,
- oświadczenie, k.15,
- faktura, k.21,
- zeznania świadka M. W. (2), k.99-100.

W dniu 06 sierpnia 2015r. poszkodowany M. W. (1) zawarł z J. S. umowę cesji wierzytelności przysługującej poszkodowanemu z tytułu polisy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej sprawcy, w związku ze szkodą komunikacyjną z dnia 05 lipca 2015 r. Na cesję wyraził zgodę M. W. (2). Powódka jako cesjonariusz przyjęła powyższą wierzytelność w celu zaspokojenia swojej wierzytelności z tytułu zwrotu kosztów wynajmu pojazdu zastępczego.

Dowód:

- umowa cesji wierzytelności, k.25.
- zeznania świadka M. W. (2), k.99-100.

Powódka pismem z dnia 28 sierpnia 2015r. zwróciła się do pozwanej o zapłatę kwoty 8.905,20 zł tytułem odszkodowania w związku z wynajmem pojazdu zastępczego. Pismem z dnia 18 września 2015r. pozwana uznała za zasadny okres najmu- zgodnie z roszczeniem, jednak zweryfikowała dobową stawkę najmu do kwoty 90 zł brutto. Nadto nie znalazła podstaw do refundacji kosztów podstawienia i odbioru pojazdu zastępczego. W dniu 25 września 2015r. pozwana przelała na konto powódki kwotę w wysokości 2.970 zł stanowiącą zwrot kosztów najmu pojazdu zastępczego.

Dowód:

- pismo powódki, k.22,
- pismo pozwanej, k.23,
- potwierdzenie przelewu, k.24.

Na rynku funkcjonują wypożyczalnie, które stosują różne cenniki i stawki dotyczące wynajmu pojazdów.

Dowód:

- cenniki, k.26-28.

Średnie stawki najmu pojazdu zastępczego odpowiadającego klasie pojazdu uszkodzonego na (...) rynku lokalnym w miesiącach lipiec/sierpień 2015r. wynoszą:

- w opcji rozliczenia bezgotówkowego z limitem kilometrów, przy uwzględnieniu pełnego zakresu ubezpieczeń OC/AC/NW oraz wykupionym udziałem własnym w szkodach – 182 zł za dobę netto;
- w opcji rozliczenia bezgotówkowego bez limitu kilometrów, przy uwzględnieniu pełnego zakresu ubezpieczeń OC/AC/NW oraz wykupionym udziałem własnym w szkodach – 205 zł za dobę netto.

Za uzasadnione odchylenia od średnich stawek można uznać wielkości +/-10%.

Średnie koszty podstawienia i odbioru pojazdu obowiązujące na (...) lokalnym rynku w miesiącach lipiec/sierpień 2015r. wynoszą:

- na terenie miast ryczałt – 29-70 zł netto;
- poza miasto – 1-2 zł za km netto.

Dowód:

- opinia pisemna biegłego sądowego M. M., k. 123-134.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest uzasadnione w części.

Podstawę prawną żądania pozwu stanowił art. 822 § 1 i 2 k.c., zgodnie z którym przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania

za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na której rzecz została zawarta umowa ubezpieczenia. Umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej obejmuje szkody, o których mowa w §1, będące następstwem przewidzianego w umowie wypadku, który miał miejsce w okresie ubezpieczenia. Odpowiedzialność pozwanego towarzystwa ubezpieczeń wynikała również z art. 35 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, zgodnie z którym, ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu. Obowiązkiem odszkodowawczym ubezpieczyciela wobec poszkodowanego są objęte wszelkie postaci szkody wyrządzone tej osobie, a więc zarówno szkody na osobie, jak i szkody na mieniu, co wynika z art. 34 ust. 1 powołanej ustawy.

W niniejszej sprawie bezspornym jest, iż pojazd sprawcy wypadku, w którym doszło do uszkodzenia pojazdu należącego do poszkodowanego ubezpieczony był od odpowiedzialności cywilnej u pozwanej. Również bezsporne jest nabycie wierzytelności odszkodowawczej przez powódkę. Okoliczności te potwierdzają także złożone dokumenty i zeznania świadka M. W. (2). Świadek ten wskazał także na niezbędną konieczność korzystania z pojazdu zastępczego i brak innego własnego pojazdu z którego faktycznie mógłby korzystać on wraz ze swoją dziewczyną. Pozwana w postępowaniu likwidacyjnym wypłaciła kwotę 2970zł brutto, na którą składa się odszkodowanie z tytułu najmu pojazdu zastępczego wyliczone jako iloczyn 32 dni i stawki 90zł brutto, a także dodatkowa kwota 90zł.

Strona powodowa w niniejszym procesie domaga się dopłaty odszkodowania. Strony są zgodne, co do okresu najmu tj. 32 dni oraz rozliczenia w kwocie brutto. Spór dotyczy więc nie zasady odpowiedzialności pozwanej ale wysokości odszkodowania, a ściślej jednego elementu tj. stawki najmu, a także wysokości kosztów podstawienia i odbioru.

Faktura wystawiona przez powódkę za najem pojazdu zastępczego nie odzwierciedla wysokości należności, jaką za najem miałby uiścić powódce zlecający (poszkodowany). W zamian za udostępnienie pojazdu poszkodowany miał przelać na powódkę przysługujące mu względem ubezpieczyciela roszczenie o odszkodowanie. Zatem świadczeniem wzajemnym poszkodowanego w niniejszej sprawie nie było świadczenie pieniężne, lecz przeniesienie wierzytelności. Podobnych spraw przed tutejszym Sądem, w których udostępniający pojazd dochodzi nabytych wierzytelności odszkodowawczych jest znacznie więcej.

Zawarcie tego typu umowy nie budzi wątpliwości w płaszczyźnie normy art. 353¹ k.p.c. Umowa taka spotykana jest często w praktyce tzw. likwidacji szkód komunikacyjnych. Zaletą tego rodzaju rozliczenia (określanego często w praktyce jako „bezgotówkowa likwidacja szkody”) jest atrakcyjna dla poszkodowanego forma, która ogranicza ryzyko uzyskania odszkodowania nie pokrywającego w całości poniesionych kosztów.

Przedstawiona forma rozliczeń między poszkodowanym i wynajmującym nie pozwala na ustalenie, by koszty wskazane przez powódkę w fakturze VAT mogły być uznane za równowartość kosztów poniesionych przez poszkodowanego czy też kosztów koniecznych do naprawienia szkody poniesionej przez poszkodowanego w wyniku zdarzenia, za które pozwany ponosi odpowiedzialność. W przyjętym przez powódkę modelu rozliczeń z klientami wartość wskazana w fakturze nie jest bowiem wartością kosztów obciążających poszkodowanego. Zatem nie można uznać na podstawie faktury wystawianej w ramach opisanego wyżej modelu rozliczeń, że koszt wskazany na fakturze jest równoznaczny z wartością wydatków poniesionych przez poprzednika prawnego powódki.

Wartość w fakturze ze względu na przyjęty system rozliczeń nie podlega też weryfikacji według reguł gry rynkowej. Wartość wynagrodzenia powódki nie stanowiła przedmiotu negocjacji między nią i poszkodowanym, skoro założeniem transakcji między tymi podmiotami było, iż powódka otrzyma wynagrodzenie w postaci przelewu wierzytelności w stosunku do ubezpieczyciela. Zatem dla poszkodowanego nie było w istocie ważne to, jakie stawki - rynkowe czy też od rynkowych odbiegające - będzie stosowała powódka w rozliczeniach z ubezpieczycielem po nabyciu wierzytelności o zapłatę odszkodowania.

Przy przyjęciu modelu rozliczeń stosowanego przez powódkę polegającego na kumulowaniu w jej osobie zarówno podmiotu uprawnionego do otrzymania odszkodowania (w następstwie nabycia roszczeń z tego tytułu od poszkodowanego) oraz wynajmującego (a zatem kształtującego poprzez swoją usługę - jej zakres i standard), dla wykazania wysokości roszczenia odszkodowawczego przysługującego powódce względem pozwanego po usunięciu szkody nieodzowne było przedstawienie dowodu z opinii biegłego.

W niniejszej sprawie taka opinia została sporządzona. W ocenie Sądu uzasadniona stawka najmu to wskazana przez biegłego stawka 224zł brutto (182zł netto). Zarzuty strony pozwanej dotyczące uwzględnienia elementów dodatkowych w ramach tej stawki są nieuzasadnione. W niniejszej sprawie do czynienia mamy z tzw. najmem bezgotówkowym. Z zeznań M. W. (2) wynika, że z uszkodzonego auta korzystała więcej niż jedna osoba, że jeździł własnym pojazdem za granicę, że pojazd miał pełne ubezpieczenie. Poszkodowany miał pełne prawo do wynajęcia pojazdu zastępczego, który mógł wykorzystywać w ten sam sposób, a koszty z tym związane stanowią szkodę pozostającą w związku przyczynowym z wypadkiem. Z zeznań świadka W. wynika, że nie przejeżdżał on więc niż 100 km na dobę. Zasadnym jest więc przyjęcie stawki z limitem kilometrów. W ocenie Sądu nie ma też podstaw do przyjęcia stawki innej niż wyliczona przez biegłego średnia, w szczególności do jej podwyższenia o 10%, na co wskazuje powódka w piśmie odnoszącym się do opinii biegłego. Tak jak wskazano powyżej przy przyjętym sposobie rozliczeń dla poszkodowanego obojętnym było jaka była wysokość stawki w umowie najmu, gdyż i tak to nie on miał być jej płatnikiem. Nadto pojazd wynajęty był nowszy, lepiej wyposażony i trochę wyższej klasy niż uszkodzony (klasa C+ zamiast klasy C). Sytuacja poszkodowanego po wypadku nie powinna być lepsza niż przed jego zaistnieniem, a ewentualne polepszenie sytuacji i związane z tym koszty nie stanowią szkody i nie pozostają z nią w adekwatnym związku przyczynowym. Nie bez znaczenia pozostaje też stosunkowo niska wartość pojazdu przed zdarzeniem (w decyzji z 27.07.2015r określono ją na 8600zł). Korzystając z najmu poszkodowany powinien działać w celu minimalizacji szkody, a nie generować koszty, z tej tylko przyczyny, że najem miał być „bezugotówkowy” (rozliczony z ubezpieczycielem). Z drugiej strony trudno wymagać od poszkodowanego, żeby wyszukiwał pojazd dokładnie taki sam jak uszkodzony (ten sam wiek, przebieg, wyposażenie itp.) gdyż w praktyce nie jest to możliwe, a co najmniej mocno utrudnione. Przyjęcie jako zasadnej stawki 182zł uwzględnia wyżej opisane okoliczności.

W ocenie Sądu zasadną stawką za podstawienie i odbiór pojazdu jest kwota 70zł netto (86,10zł brutto). Takie stawki obowiązują na rynku lokalnym. Poszkodowany ma prawo wybrać wypożyczalnię w dowolnym miejscu, podobnie jak wypożyczalnia ma prawo transportować pojazd zastępczy z dowolnego miejsca do poszkodowanego (także z B., W. i spoza granic Polski). W adekwatnym związku przyczynowym z wypadkiem pozostają jednak tylko koszty zwykłego, typowego podstawienia pojazdu zastępczego na lokalnym rynku. W niniejszej sprawie powódka nawet nie ujawniła skąd pojazd był dostarczony do poszkodowanego (k.101v) zasłaniając się tajemnicą. W tej sytuacji trudno więc nawet wyliczyć hipotetyczną stawkę za podstawienie.

Reasumując zasadne odszkodowanie to 7340zł brutto (32x224zł + 2x86zł). Dotychczas wypłacono z tytułu najmu kwotę 2970zł. Zasądzeniu podlega więc kwota 4370zł

Odsetki przyznano na podstawie 817 k.c. zgodnie z żądaniem pozwu. Żądanie w zakresie odsetek i wskazywany termin płatności nie były kwestionowane przez pozwaną, nie naruszają one także obowiązujących przepisów. Przy zasądzeniu odsetek uwzględniono zmianę terminologii od 1 stycznia 2016r.

Istotne elementy materiału dowodowego omówione zostały we wcześniejszej fazie uzasadnienia. Dla porządku wskazać należy, że Sąd dokonał ustaleń w oparciu o częściowo niesporne twierdzenia stron, dowody z dokumentów, dowód z zeznań świadka oraz dowód z opinii biegłego. Autentyczność i treść dokumentów nie była kwestionowana, strony wyprowadzały z nich jedynie częściowo odmienne wnioski. M. W. (2) przybliżył okoliczności związane z najmem pojazdu zastępczego. Kluczowym dowodem była opinia biegłego i jego ustne wyjaśnienia.

Biegły szczegółowo wyjaśnił metodologię, w szczególności przyczyny odrzucenia stawek najwyższych i najniższych. Sąd nie znalazł podstaw do tego by dowodowi z opinii biegłego odmówić wiarygodności. Również strony przedmiotowej opinii nie kwestionowały, a jedynie wskazały, odmienne jej elementy i na ich podstawie wyprowadziły

wnioski. Stosownie do utrwalonych w nauce i orzecznictwie poglądów dowód z opinii biegłego ze względu na swoją specyfikę może być oceniany przez sąd jedynie w płaszczyźnie poprawności logicznej, zgodności z zasadami doświadczenia życiowego i wiedzy powszechnej (por. Wyrok SN z dnia 7 kwietnia 2004r, sygn.akt II CK 572/04, Lex nr 151656). Sąd może oceniać opinię biegłego pod względem fachowości, rzetelności czy logiczności. Może pomijać pomyłki czy błędy rachunkowe. Nie może jednak nie podzielać poglądów biegłego, czy w ich miejsce wyprowadzać własne stwierdzenia (por. wyrok SN z dnia 19 grudnia 1990r sygn. akt I PR 148/90 opubl. Lex nr 5319, OSP 1991/11/300, wyrok SN z dnia 13 października 1987 r., II URN 228/87 opubl. PiZS 1988, nr 7, poz. 62, Komentarz do art.278 kodeksu postępowania cywilnego, [w:] Bodio J., Demendecki T., Jakubecki A., Marcewicz O., Telenga P., Wójcik M.P., Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz, Oficyna, 2008, wyd. III.). W ocenie Sądu biegły sporządził prawidłowo opinię pisemną. Przy sporządzaniu opinii biegły uwzględnił materiał dowodowy znajdujący się w aktach sprawy. Argumentacja biegłego nie zawiera niespójności lub niekonsekwencji logicznych. Biegły sporządzający opinię jest stałym i długoletnim biegłym sądowym. Nie ma podstaw do podważania jego kwalifikacji i wyjaśnień opartych na wiedzy i doświadczeniu.

Sąd rozstrzyga o kosztach w każdym orzeczeniu kończącym sprawę w instancji (art. 108 § 1 k.p.c.).

Podstawę rozstrzygnięcia o kosztach stanowi art. 100 zd.1 k.p.c. stosownie do którego w razie częściowego uwzględnienia żądań koszty będą stosunkowo rozdzielone.

Powódka wygrała w 73,6% i poniosła następujące koszty: opłatę od pozwu w kwocie 297zł, opłatę skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17zł oraz koszt wynagrodzenia pełnomocnika 2400zł. Wysokość kosztów wynagrodzenia pełnomocnika ustalono w wysokości stawki minimalnej tj. w kwocie 2400zł na podstawie §2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U.2015.1800).

Pozwana powinna zwrócić 73,60% kosztów celowych poniesionych w celu dochodzenia należności, czyli kwotę 1997,40zł.

Na uwzględnione do rozliczenia po stronie pozwanej koszty procesu składają się koszt opinii biegłego 955,73zł, koszt opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17zł, koszt zastępstwa procesowego w kwocie 2400zł, który określono na podstawie §2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U.2015.1800).

Pozwana wygrała w 26,40%. Powódka powinna jej więc zwrócić kwotę 890,40zł.

Po odjęciu od kwoty 1997,40zł kwoty 890,40zł otrzymujemy kwotę 1107zł tj. kwotę jaką zobowiązana jest uiścić pozwana.

Mając na uwadze powyższe rozstrzygnięto jak w punkcie III sentencji.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

(...)

3. (...)

4.(...)